

ພຣະທຳດານິເອນ - ເລກທີໜຶ່ງຮ້ອຍແປດສິບ

ຈຸດຕັດທາງຄຳພະຍາກອນຂອງໂຣມ, ພວກມັກຄາບີ, ແລະ ຍຸກສະໄໝສະໄໝໃໝ່:
ການສຶກສາໃນນິມິດທັງຫລາຍຂອງດານິເອນ

Jeff Pippenger
2024-04-10

ຢູຣີຢາ ສະມິດ ໄດ້ຂຽນວ່າ, "ໂຣມໄດ້ເຂົ້າສຳພັນກັບປະຊາຊົນຂອງພຣະເຈົ້າ, ຄືຊາວຢິວ, ໂດຍທາງພັນທະມິດ, ໃນປີ 162 ກ່ອນ ຄ.ສ." ນັກປະຫວັດສາດສະໄໝໃໝ່ສ່ວນໃຫຍ່ກຳນົດວັນທີປີ 161 ກ່ອນ ຄ.ສ., ແລະ ສະມິດ ກໍໄດ້ອ້າງເຖິງປີ 161 ກ່ອນ ຄ.ສ. ສອງຄັ້ງໃນປຶ້ມເຫຼັ້ມດຽວກັນ. ຂ້າພະເຈົ້າສັນນິຖານວ່າ ການອ້າງເຖິງປີ 162 ກ່ອນ ຄ.ສ. ນີ້ເປັນການພິມຜິດ.

"ໂດຍຂໍ້ທີ 23 ແລະ 24

ພວກເຮົາຖືກນຳລົງມາຍັງຝັ່ງຂອງສັນຍາພັນທະມິດລະຫວ່າງຊາວຢິວກັບຊາວໂຣມັນ, ປີ 161 ກ່ອນ ຄ.ສ., ໄປສູ່ເວລາທີ່ໂຣມໄດ້ຮັບອຳນາດປົກຄອງສາກົນ." Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 273.

ຂໍ້ 11 ແລະ 12 ຊື້ອກເຖິງໄຊຊະນະແລະຜົນຕາມມາຂອງຍຸດທະການທີ່ Raphia, ຊຶ່ງໄດ້ເກີດຂຶ້ນໃນປີ 217 ກ່ອນ ຄ.ສ., ລະຫວ່າງອານາຈັກ Seleucid ທີ່ນຳພາໂດຍ Antiochus III the Great ແລະອານາຈັກ Ptolemaic ແຫ່ງເອຢິບ ທີ່ນຳພາໂດຍກະສັດ Ptolemy IV Philopator.

ຍຸດທະການທີ່ Panium ຊຶ່ງເກີດຂຶ້ນອີກຄັ້ງໜຶ່ງສິບເຈັດປີຕໍ່ມາ ໃນປີ 200 ກ່ອນ ຄ.ສ., ກໍຍັງເປັນການຮົບລະຫວ່າງອານາຈັກເຊລູຊິດ ແລະ ອານາຈັກບິຕເລມອີກ.

ການກະບົດຂອງມັກຄາບີເບອານ ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນໃນປີ 167 ກ່ອນ ຄ.ສ. ແລະເປັນການລຸກຮືຂຶ້ນຂອງຊາວຢິວຕໍ່ຕ້ານຄວາມພະຍາຍາມຂອງອານາຈັກເຊລູຊິດໃນການປາບປາມການປະຕິບັດທາງສາສະໜາຂອງຊາວຢິວ ແລະບັງຄັບໃຫ້ຮັບເອົາວັດທະນະທຳກຣີກ.

ການອຸທິດພຣະວິຫານຫຼັກສີຂອງໃນນະຄອນເຢຣູຊາເລມຂຶ້ນໃໝ່, ຊຶ່ງເປັນເຫດການທາງປະຫວັດສາດທີ່ຖືກສະຫຼອງໃນຊ່ວງຮານກຸກາ, ໄດ້ເກີດຂຶ້ນໃນປີ 164 ກ່ອນ ຄ.ສ., ສາມປີກ່ອນ "ພັນທະສັນຍາ" ໃນຂໍ້ທີ່ຊາວສາມ. ເຫດການນີ້ເກີດຂຶ້ນພາຍຫຼັງການທົບທະລາຍທາງທະຫານອັນສຳເລັດຜົນຂອງພວກມັກຄາບີຕໍ່ກອງກຳລັງຂອງຈັກກະພັດເຊລູຊິດ, ນຳໂດຍອັນຕີໂອຄັສທີ IV ເອບີຟາເນສ ຜູ້ອື່ນຊື່ໃນຄວາມອຶສາວ, ຜູ້ຊຶ່ງໄດ້ລົບຫຼຸພຣະວິຫານ ແລະປະກາດຫ້າມການປະຕິບັດທາງສາສະໜາຂອງຊາວຢິວ. ອັນຕີໂອຄັສທີ IV ເອບີຟາເນສ ໄດ້ເສຍຊີວິດໃນໄລຍະບໍ່ດົນຫຼັງໄຊຊະນະທີ່ຖືກລະນຶກເຖິງໂດຍຮານກຸກາ, ແລະເຫດການນີ້ເປັນເຄື່ອງໝາຍແຫ່ງການເສື່ອມຖອຍຂອງອຳນາດຊີເຣຍນັບແຕ່ຈຸດນັ້ນເປັນຕົ້ນໄປໃນປະຫວັດສາດ.

ໃນປີ 200 ກ່ອນ ຄ.ສ. (ຊຶ່ງເປັນເວລາຂອງຍຸດທະການບານຽມດ້ວຍ), ໂຣມໄດ້ແຊກເຂົ້າສູ່ປະຫວັດສາດແຫ່ງຄຳພະຍາກອນຂອງດານິເອນ ບົດທີ 11 ເປັນຄັ້ງທຳອິດ. ທີ່ນັ້ນມີສັນຍາລັກທີ່ສະຖາປະນານິມິດນັ້ນ. ອິດທິພົນຢ່າງມີເປົ້າໝາຍຂອງມັນໃນປະຫວັດສາດນັ້ນ ຊຶ່ງອີກເຖິງການກະທຳຂອງເຢຣູເບນ, ຊຶ່ງເປັນສັນຍາລັກຂອງຄຣິດຈັກໜຶ່ງທີ່ຊັກໃຍຢູ່ຫຼັງສາກ. ເຢຣູເບນຢູ່ທີ່ສະມາເຣຍ ເມືອງອາຮາບຜູ້ເປັນສາມຂອງນາງ ເຫັນພວກຜູ້ພະຍາກອນຂອງນາງຖືກເອລີຍາສັງຫານ. ເຮໂຣດອີາດບໍ່ໄດ້ຢູ່ໃນງານລ່ຽງວັນເກີດຂອງເຮໂຣດ, ບ່ອນທີ່ຊາໂລເມ ລູກສາວຂອງນາງ ໄດ້ຢືວຍວນເຮໂຣດ. ໃນປະຫວັດສາດຂອງສະຫະລັດອາເມຣິກາ, ສັນຕະບາບາຜູ້ຖືກແທນດ້ວຍຍິງໂສເພນີແຫ່ງເມືອງໄທເຣ ຖືກລົ້ມໄປ ຈົນຮອດວາລະສົ້ນສຸດຂອງເຈັດສິບປີໃຊ້ເປັນສັນຍາລັກ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ

ນາງຈົງເລີ່ມຂັບຮ້ອງບົດເພງແຫ່ງການຫຼອກລວງຂອງນາງ ແກ່ບັນດາກະສັດແຫ່ງແຜ່ນດິນໂລກ. ປີ 200 ກ່ອນ ຄ.ສ. ເປັນແບບຢ່າງລ່ວງໜ້າຂອງເວລາທີ່ນາງເລີ່ມຂັບຮ້ອງຕໍ່ບັນດາກະສັດຢ່າງເປີດເຜີຍໃນວັນສຸດທ້າຍ ກ່ອນໜ້າກົດໝາຍວັນອາທິດທີ່ຈະມາເຖິງໃນໄມ້ຊ້ານັ້ນ, ດັ່ງທີ່ຖືກແທນໄວ້ໃນຂໍ້ທີ 16.

ກ່ອນ "ພັນທະສັນຍາ" ຂອງພວກຢິວໃນລະຫວ່າງປີ 161 ກ່ອນ ຄ.ສ. ຫາ 158 ກ່ອນ ຄ.ສ., ພວກມັກຄາບໍ່ໄດ້ຖ່ວຍພຣະວິຫານຄົນໃໝ່ ດັ່ງທີ່ໄດ້ຖືກລະນຶກເຖິງໃດຍ່າງ Hanukkah ໃນປີ 164 ກ່ອນ ຄ.ສ. ຈາກນັ້ນສາມປີຕໍ່ມາ ໃນຂະນະທີ່ການຕໍ່ສູ້ກັບຊາວຊີເຣຍຍັງດຳເນີນຢູ່, ພວກຢິວມັກຄາບໍ່ໄດ້ຫັນໄປຫາໂຮມເພື່ອຂໍການສະໜັບສະໜູນ. "ພັນທະສັນຍາ" ກັບໂຮມທີ່ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງຂຶ້ນໃນເວລານັ້ນ ກາຍເປັນບົດທົດສອບແຫ່ງຄຳພະຍາກອນສຳລັບນັກສຶກສາຄຳພະຍາກອນໃນວາລະສຸດທ້າຍຂອງພຣະເຈົ້າ.

ປະຫວັດສາດລະບຸວ່າ ປີ 161 ກ່ອນ ຄ.ສ. ແມ່ນຈຸດເວລາທີ່ "ພັນທະສັນຍາ" ໄດ້ກົດຂຶ້ນ, ແຕ່ບັນດາຜູ້ປະກອບກັບລະບຸປະຫວັດສາດນັ້ນວ່າເປັນປີ 158 ກ່ອນ ຄ.ສ. ມີເລື່ອງຖືກຕ້ອງ, ຫຼືວ່ານັກປະຫວັດສາດສະໄໝໃໝ່ຖືກຕ້ອງ? ມີເລື່ອງໄດ້ເພີ່ມຫຼັກຮ້ອຍຫົກສິບຫົກປີ (666) ເຂົ້າກັບປີ 158 ກ່ອນ ຄ.ສ., ແລະໄດ້ມາເຖິງປີ 508, ເມື່ອ "ການຖ່ວຍພຣະຈຳວັນ" ຖືກເອົາໄປ. ບໍ່ວ່າທ່ານຈະຄົ້ນຫາພຽງໃດ, ມັນຈະຍາກຢ່າງຍິ່ງ, ຖ້າບໍ່ເຖິງຂຶ້ນເປັນໄປບໍ່ໄດ້ເລີຍ, ທີ່ຈະພົບຫຼັກຖານທາງປະຫວັດສາດສະໜັບສະໜູນວ່າ ປີ 158 ກ່ອນ ຄ.ສ. ແມ່ນປີຂອງພັນທະສັນຍາລະຫວ່າງຊາວຢິວແລະຊາວໂຮມ.

ຂໍ້ທີ່ສືບຕໍ່ກັບແມ່ນກົດໝາຍວັນອາທິດ, ແຕ່ກ່ອນໜ້າປະຫວັດສາດນັ້ນ ໂຮມໄດ້ເຂົ້າມາໃນປະຫວັດສາດເພື່ອສະຖາປະນານິດໃນປີ 200 BC. ການກະບົດຂອງມັກຄາເບຍໄດ້ເລີ່ມຂຶ້ນທີ່ໄມເດອິນໃນປີ 167 BC, ແລະໃນທີ່ສຸດພວກເຂົາໄດ້ຖ່ວຍພຣະວິຫານຄົນໃໝ່ໃນປີ 164 BC. ຈາກນັ້ນ ຕັ້ງແຕ່ 161 BC ຫາ 158 BC, ພວກຢິວໄດ້ເຂົ້າສູ່ພັນທະສັນຍາກັບອຳນາດໂຮມັນ. ຊ່ວງ 161 BC ຫາ 158 BC ເປັນໄລຍະເວລາທີ່ຈຳເປັນເພື່ອສະຖາປະນາ "ພັນທະສັນຍາ" ນັ້ນ. ຄວາມເຂົ້າໃຈນີ້ຈະບໍ່ "ພັນທະສັນຍາ" ໄດ້ສອດຄ່ອງກັບຄຳພະຍາກອນຂອງນັກປະຫວັດສາດ, ແລະຍັງສອດຄ່ອງກັບແຜນພາບທີ່ໄດ້ຖືກຊົງນຳທາງໂດຍພຣະຫັດຂອງອົງພຣະຜູ້ເປັນເຈົ້າ ແລະບໍ່ຄວນຖືກປ່ຽນແປງ.

ນັກປະຫວັດສາດແຈ້ງໃຫ້ພວກເຮົາຊາບວ່າ ຂະບວນການເຈລະຈາສັນຍາລະຫວ່າງຊາດບູຮານ ເຊັ່ນ ຢູດາ ແລະ ໂຮມ ໃນສັດຕະວັດທີສອງກ່ອນ ຄ.ສ., ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໄປຕາມສະພາບການສະເພາະ, ພິທີການທາງການທູດ, ແລະ ດຸນອຳນາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ ຂະບວນການນີ້ຈະເລີ່ມຕົ້ນເມື່ອຝ່າຍໜຶ່ງສະແດງຄວາມປະສົງໃນການຈັດຕັ້ງສັນຍາ ຫຼື ພັນທະມົດກັບອີກຝ່າຍໜຶ່ງ. ໃນກໍລະນີຂອງ ຢູດາ ແລະ ໂຮມ, ຢູດາໄດ້ເປັນຝ່າຍລົດລົມຕົດຕໍ່ກັບໂຮມ ເພື່ອສະເໜີການເປັນພັນທະມົດຢ່າງເປັນທາງການ.

ຊ່ອງທາງທາງການທູດຍ່ອມຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອສົ່ງຕໍ່ຂໍ້ສະເໜີ ແລະ ເລີ່ມຕົ້ນການເຈລະຈາ. ສິ່ງນີ້ຈຳເປັນຕ້ອງກ່ຽວຂ້ອງກັບການສົ່ງທູດ ຫຼື ຜູ້ແທນໄປຍັງກົງໂຮມ ເພື່ອພົບກັບບັນດາຜູ້ນຳ ຫຼື ຜູ້ແທນຂອງມັນ. ເມື່ອການເຈລະຈາໄດ້ເລີ່ມຂຶ້ນ, ທັງສອງຝ່າຍຈະປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາທີ່ຖືກສະເໜີ. ການນຳອາດຈະປະກອບມີການປະຊຸມຫຼາຍຄັ້ງ, ການແລກປ່ຽນຂໍ້ຄວາມທາງການທູດ, ແລະ ອາດຈະມີການໃຫ້ຄຳນຳກາງ ຫຼື ຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າຮ່ວມເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຫາລື. ໃນລະຫວ່າງການເຈລະຈາ, ແຕ່ລະຝ່າຍຈະພິຈາລະນາເງື່ອນໄຂທີ່ອີກຝ່າຍໜຶ່ງສະເໜີ ແລະ ອາດຈະຍືນຍະສະເໜີຕອບໂຕ້ ຫຼື ສະແດງຫາການແກ້ໄຂບາງເງື່ອນໄຂ. ຂະບວນການນຳອາດຈະກ່ຽວພັນກັບການພິຈາລະນາຢ່າງຮອບຄອບ, ການປຶກສາກັບບັນດາທີ່ປຶກສາ, ແລະ

ການປະເມີນຜົນໄດ້ຜົນເສຍຫຼືອາດເກີດຂຶ້ນຈາກສັນຍາທຶກສະເໜີ.

ຖ້າທັງສອງຝ່າຍໄດ້ບັນລຸຂໍ້ຕົກລົງກັນໃນເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາແລ້ວ, ຈະມີການຈັດກະກຽມເອກະສານຢ່າງເປັນທາງການ ເພື່ອລະບຸຂໍ້ກຳນົດແລະເງື່ອນໄຂທຶກສອງຝ່າຍໄດ້ຕົກລົງຮ່ວມກັນ. ຈາກນັ້ນ ສັນຍາດັ່ງກ່າວຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນໂດຍອຳນາດທຶກງ່ວຂອງແຕ່ລະຊາດ. ໃນກໍລະນີຂອງກຸງໂຮມ, ສົງຄາດຈະກ່ຽວພັນກັບການອະນຸມັດໂດຍສະພາວຸດທິສະພາ ຫຼື ອົງການປົກຄອງອື່ນໆ. ເຊັ່ນດຽວກັນ ໃນຢູດາ, ສັນຍານີ້ກໍມີແນວໂນ້ມວ່າຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະນຸມັດໂດຍຜູ້ນຳຂອງຕົນ ຫຼື ສະພາປົກຄອງຂອງຕົນ. ເມື່ອໄດ້ຮັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນແລ້ວ, ສັນຍານັ້ນຈະຖືກນຳໄປປະຕິບັດ, ແລະ ຄາດຫວັງວ່າທັງສອງຝ່າຍຈະປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳນົດຂອງມັນ. ສົງຄາດຈະກ່ຽວຂ້ອງກັບຮູບແບບຕ່າງໆຂອງການຮ່ວມມື, ຂໍ້ຕົກລົງການປ້ອງກັນຮ່ວມກັນ, ຄວາມສຳພັນທາງການຄ້າ, ຫຼື ຮູບແບບອື່ນໆຂອງການພົວພັນທາງການທູດຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນສັນຍາ.

ໃນສັດຕະວັດທີສອງກ່ອນຄຣິດການ, ການເດີນທາງຈາກແຂວງຢູດຍ (ຕັ້ງຢູ່ໃນພາກພື້ນຕາເວັນອອກຂອງທະເລເມດີເຕີເຣນຽນ) ໄປຍັງກຸງໂຮມ (ຕັ້ງຢູ່ໃນພາກກາງຂອງອີຕາລີ) ຍ່ອມເປັນການດຳເນີນທຶກລຳບາກ ແລະ ໃຊ້ເວລາຫຼາຍ, ໂດຍສະເພາະເມື່ອພົ້ນຈາກລະບາດເຖິງຂໍ້ຈຳກັດຂອງວິທີການຄົ້ນຄວ້າໃນຍຸກບູຮານ. ໄລຍະທາງລະຫວ່າງຢູດຍກັບກຸງໂຮມມີປະມານ 1,500 ຫາ 2,000 ກິໂລແມັດ (930 ຫາ 1,240 ໄມ) ຂຶ້ນກັບເສັ້ນທາງສະເພາະທີ່ເລືອກໃຊ້. ໃນສະໄໝບູຮານ, ການເດີນທາງທາງທະເລມັກຈະໄວກວ່າ ແລະ ມີປະສິດທິພາບກວ່າການເດີນທາງທາງບົກ, ແຕ່ການເດີນທາງທາງທະເລກໍຂຶ້ນກັບທິດທາງແລະກຳລັງຂອງລົມທີ່ພັດປະຈຳ. ການເດີນທາງໂດຍເຮືອຈາກທ່າເຮືອໜຶ່ງໃນຢູດຍໄປຍັງທ່າເຮືອໜຶ່ງໃນອີຕາລີ (ເຊັ່ນ Ostia, ທ່າເຮືອຂອງກຸງໂຮມ) ອາດໃຊ້ເວລາຫຼາຍອາທິດ, ຂຶ້ນກັບປັດໃຈຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ສະພາບລົມ, ກະແສນ້ຳທະເລ, ແລະ ປະເພດຂອງເຮືອທີ່ນຳໃຊ້.

ການເດີນທາງທາງບົກຈາກແຂວງຢູດຍໄປຍັງໂຮມຄົງຈະຊ້າກວ່າ ແລະ ລຳບາກຫຼາຍກວ່າ. ຜູ້ເດີນທາງຈະຕ້ອງຜ່ານພູເຂົາ, ຫູບເຂົາ ແລະ ແມ່ນ້ຳຫຼາຍສາຍ, ພ້ອມທັງຕ້ອງປະເຊີນກັບອຸປະສັກຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ໂຈນຜູ້ຮ້າຍ ແລະ ດົນແດນທີ່ເປັນປະຕິກິລິຍາ. ມີການຄາດຄະເນວ່າ ການເດີນທາງດ້ວຍການຢ່າງ ຫຼື ໂດຍລົດລາກດ້ວຍມ້າ ອາດໃຊ້ເວລາຫຼາຍເດືອນ. ເວລາໃນການເດີນທາງຍັງຈະຂຶ້ນກັບປັດໃຈຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ສະພາບຂອງເສັ້ນທາງ, ຄວາມພ້ອມຂອງທຶພັກ ແລະ ຈຸດຢຸດພັກ, ພ້ອມທັງຄວາມຈຳເປັນໃນການພັກຜ່ອນ ແລະ ຈັດຫາສິ່ງສະໜອງລະຫວ່າງທາງ.

ເມື່ອຊາວຢິວແມັກຄາເບຍໄດ້ສະແຫວງຫາການຜູກພັນສັນຍາມິດຕະພາບກັບໂຮມ, ພວກເຂົາຍ່ອມຈຳເປັນຕ້ອງສົງທູດໄປຍັງໂຮມ. ເມື່ອທູດເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຮັບການຕ້ອນຮັບໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ໂຮມແລ້ວ, ກໍຈະມີໄລຍະເວລາໜຶ່ງແຫ່ງການເລະຈາ. ຕາມທິດສະດີທາງປະຫວັດສາດ, ເພາະບໍ່ມີບັນທຶກທີ່ແນ່ນອນຫາໄດ້, ເມື່ອສົນທິສັນຍາໄດ້ຖືກຈັດໃຫ້ເປັນທາງການແລ້ວ, ມັນຈຳເປັນຕ້ອງຖືກນຳກັບໄປຍັງແຂວງຢູດຍເພື່ອການຮັບຮອງ, ແລະຕໍ່ຈາກນັ້ນກໍເປັນໄປໄດ້ຢ່າງສູງວ່າຈະຕ້ອງຖືກສົ່ງກັບໄປຍັງໂຮມອີກເພື່ອຢືນຢັນການຍອມຮັບຂອງຊາວຢິວ. ເປັນເລື່ອງເກືອບຈະເຊື່ອບໍ່ໄດ້ວ່າ ຂະບວນການຈັດຕັ້ງພັນທະມິດໃນຊ່ວງເວລານັ້ນຈະສຳເລັດລົງພາຍໃນໜຶ່ງປີ, ດັ່ງນັ້ນຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ວ່າ “ພັນທະສັນຍາ” ເປັນຕົວແທນຂອງຂະບວນການຈາກ 161 ກ່ອນ ຄ.ສ. ຫາ 158 ກ່ອນ ຄ.ສ. ຈຶ່ງສອດຄ່ອງກັບແນວຄຳພະຍາກອນອື່ນໆ ທີ່ຊີ້ບອກປະຫວັດສາດຊຶ່ງນຳໄປສູ່ກົດໝາຍວັນອາທິດໃນຂໍ້ສົບຫົກ.

“ພັນທະມົດ” ໜຶ່ງ ທີ່ນັກປະຫວັດສາດທັງປວງເຫັນພ້ອງກັນວ່າເປັນສິ່ງທີ່ຊາວຢິວແຫ່ງມັກກາປໄດ້ລົ້ມຂຶ້ນ
ໄດ້ລົ້ມຕົ້ນໃນແຂວງຢູເດຍ ໃນປີ 161 ກ່ອນ ຄ.ສ. ຈຸດປະສົງຄື
ຊາວຢິວບາຖະໜາຈະໄດ້ຮັບການໝູນຊ່ວຍຕໍ່ຕ້ານຊາວຊີເຣຍ
ຜູ້ທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຕໍ່ສູ້ມາຕັ້ງແຕ່ການກະບົດຂອງພວກເຂົາໄດ້ລົ້ມຂຶ້ນໃນປີ 167 ກ່ອນ ຄ.ສ.
ການກະບົດນັ້ນໄດ້ຖືກຈຸດປະກາຍຂຶ້ນໂດຍຄວາມພະຍາຍາມຂອງ Mattathias ປະໂລຫິດຊາວຢິວຜູ້ໜຶ່ງ
ແລະບຸດຊາຍທັງຫ້າຄົນຂອງລາວ ໂດຍສະເພາະ Judas Maccabee
ໃນການຕໍ່ຕ້ານນະໂຍບາຍການເຮັດໃຫ້ເປັນເຮເລນນິດ ທີ່ຜູ້ປົກຄອງເຊເລວຊິດ Antiochus IV Epiphanes
ໄດ້ບັງຄັບໃຊ້.
ນະໂຍບາຍເຫຼົ່ານີ້ວິວມມຄວາມພະຍາຍາມໃນການປາບປາມການປະຕິບັດທາງສາສະໜາຂອງຊາວຢິວ
ແລະບັງຄັບໃຫ້ຮັບເອົາຂະນົບທຳນຽມແລະຄວາມເຊື່ອແບບກຣີກ.

ສາເຫດທີ່ເປັນຕົວຈຸດປະກາຍໃຫ້ເກີດການກະບົດຄືເຫດການໜຶ່ງໃນບ້ານໂມເດອິນ,
ບ່ອນທີ່ມັດທາທິອັສໄດ້ປະຕິເສດບ່ອນມປະຕິບັດຕາມພຣະບັນຍັດໃຫ້ຖວາຍບູຊາແກ່ເທບພະເຈົ້າກຣີກອົງໜຶ່ງ.
“ໂມເດອິນ” ມີຮາກມາຈາກຄຳພາສາເຮັບເຮີ “modi’a,” ຊຶ່ງມີຄວາມໝາຍວ່າ “ປະກາດ” ຫຼື “ຄັດຄ້ານ.”
ໃນການຄັດຄ້ານຂອງທ່ານ,
ມັດທາທິອັສໄດ້ຂ້າຊາວຢິວຜູ້ລະທັງຄວາມເຊື່ອຄົນໜຶ່ງຜູ້ກຳລັງຈະປະກອບພິທີຖວາຍບູຊາ,
ແລະທ່ານກັບບຸດຊາຍທັງຫຼາຍໄດ້ຫຼົບໜີໄປຍັງເຂດເນນິເຟ,
ເປັນການເລີ່ມຕົ້ນຍຸດທະການສົງຄາມກອງໂຈນຕໍ່ຕ້ານກຳລັງເຊເລວຊິດ.
ການກະບົດຂອງພວກມັກຄາບິດຳເນີນຢູ່ເປັນເວລາຫຼາຍປີ,
ໃນຊ່ວງນັ້ນພວກມັກຄາບິດຳໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຮົບພົບຫຼາຍຄັ້ງຕໍ່ຕ້ານພວກເຊເລວຊິດແລະພັນທະມົດຂອງເຂົາ.
ເຖິງແມ່ນວ່າຈະເສຍປຸງຍ່າງຫຼວງຫຼາຍທັງໃນດ້ານຈຳນວນກຳລັງພົນແລະຍຸດໂທປະກອນ,
ພວກມັກຄາບິດຳໄດ້ຮັບໄຊຊະນະສຳຄັນຫຼາຍຄັ້ງ.

ຈັກກະພັດເຊເລວຊິດກຳລັງພະຍາຍາມບັງຄັບໃຫ້ຊາວຢິວຮັບເອົາສາສະໜາຂອງກຣີກ,
ແລະຊາວກຣີກເປັນຕົວແທນຂອງພວກໂກລບາລິດໃນຍຸກສຸດທ້າຍ.
ສາສະໜາຂອງພວກເຂົາປາກົດອອກໃນລັດທິ woke-ism
ທີ່ໃນປັດຈຸບັນກຳລັງຖືກບັງຄັບໃຫ້ສະຫະລັດອາເມລິກາແລະໂລກຍອມຮັບ
ໂດຍກຳລັງຂອງພວກໂກລບາລິດແຫ່ງລະບົບທະນາຄານ, ສົມວນຊົນກະແສໜຶ່ງ, ສູນການສຶກສາ,
ແລະການທຳລາຍຄວາມແຕກຕ່າງຂອງຊາດຕ່າງໆຜ່ານການບັງຄັບໃຫ້ຮັບຜູ້ອົບພະຍົບຜິດກົດໝາຍ.
ເມື່ອອັນຕີໂອຄັສ ເອເຟຳເນສ ກຳລັງບັງຄັບໃຫ້ຊາວຢິວຮັບເອົາສາສະໜາຂອງກຣີກ,
ກໍມີຊາວຢິວບາງກຸ່ມທີ່ຮ້ວມມືກັບຄວາມພະຍາຍາມຂອງເຂົາ.
ພວກມັກຄາບິດຳເປັນຕົວແທນຂອງພວກຢິວນອກລັດຊົນໜຶ່ງ ຜູ້ທີ່ກຳລັງຕໍ່ຕ້ານສາສະໜາຂອງກຣີກ,
ແຕ່ກໍຍັງມີພວກຢິວນອກລັດຊົນໜຶ່ງ
ຜູ້ທີ່ກຳລັງສະໜັບສະໜູນວຽກງານໃນການບັງຄັບໃຊ້ສາສະໜາຂອງກຣີກ.

ຂໍ້ທີ່ສືບຕໍ່ກັບແມ່ນກົດໝາຍວັນອາທິດທີ່ຈະມາໃນໄວງນີ້, ແລະແມ່ນສະຫະພັນສາມປະການຂອງມັງກອນ,
ສັດຮ້າຍ, ແລະຜູ້ພະຍາກອນບອມ. ປະຫວັດການນັ້ນຖືກນຳໜ້າໂດຍຂໍ້ທີ່ສືບສາມຫາສິບຫ້າ,
ບ່ອນທີ່ສົງຄາມສາມຄັ້ງໃນຂໍ້ທີ່ສືບເກີດຂຶ້ນຈາກຂໍ້ທີ່ສືບ (1989), ຂໍ້ທີ່ສືບເອັດແລະສິບສອງ (ສົງຄາມຢູເຄຣນ),
ແລະຍຸດທະການທີ່ Panium. ຍຸດທະການທີ່ Panium ເປັນຕົວແທນຂອງການສູ້ຮົບໜຶ່ງທີ່ສັດຮ້າຍແຫ່ງແຜ່ນດິນ
ທີ່ມີສອງເຂົ້າເປັນຝ່າຍມີໄຊເໝືອນປັດຊະຍາທາງສາສະໜາແລະທາງການເມືອງຂອງພວກໂກລບາລິດ.

ໃນສົງຄາມນັ້ນ
ປະທານາທິບໍດີຄົນສຸດທ້າຍຂອງສະຫະລັດຕ້ອງຈັດການກັບຜົນຕາມມາພາຍຫຼັງແຫ່ງໄຊຊະນະຂອງ Putin
ແລະການລົ້ມສະລາຍຕໍ່ມາ ດັ່ງທີ່ຖືກເປັນຕົວແທນໄວ້ໃນຂໍ້ທີ່ສືບເອັດ ແລະ ສິບສອງ. ລາວຈະສ້າງພັນທະມົດກັບ

NATO ຫຼືສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອແກ້ໄຂຜົນກະທົບຈາກການລົ້ມສະລາຍຂອງຣັດເຊຍ, ແລະພາຍໃນປະຫວັດຂອງພັນທະມິດນັ້ນ ລາວຈະເຂົ້າຮ່ວມສະຫະປະຊາຊາດໃນສົງຄາມແຫ່ງ Panium. ສົງຄາມຄັ້ງທີສາມຂອງຂໍ້ທັສີບິ ຈະເປັນເຫມືອນສົງຄາມຄັ້ງທຳອິດຂອງຂໍ້ທັສີບິ. ດັ່ງທີ່ສະຫະພາບໂຊວຽດໄດ້ລົ້ມສະລາຍລົງພາຍໃຕ້ກຳລັງທາງເສດຖະກິດ ແລະ ທາງທະຫານຂອງສະຫະລັດ, ບັນດາຜູ້ໂລກາພິວັດແຫ່ງສະຫະປະຊາຊາດຈະຖືກບັງຄັບໃຫ້ເຮັດ "perestroika" ຊຳອີກ, ຊຶ່ງເປັນອົງປະກອບສຳຄັນໃນຄວາມພະຍາຍາມຂອງ Gorbachev ເພື່ອປະຕິຮູບສະຫະພາບໂຊວຽດ, ເຖິງແມ່ນວ່າໃນທຸລະກິດຕະການເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ມີສ່ວນນຳໄປສູ່ການແຕກສະຫຼາຍຂອງລະບົບໂຊວຽດ ແລະ ການຢຸດຕິກິດໃນທຸລະກິດຂອງສະຫະພາບໂຊວຽດ.

ສົງຄາມຄັ້ງທີສາມໄດ້ຖືກສະແດງໃຫ້ເຫັນໂດຍສົງຄາມຄັ້ງທຳອິດ, ແລະຜ່ານທາງເສດຖະກິດແລະແຮງກົດດັນທາງທະຫານ Trump, ດັ່ງທີ່ຖືກເປັນຕົວແທນໂດຍ Reagan, ຈະບັງຄັບໃຫ້ສະຫະປະຊາຊາດເຂົ້າສູ່ "perestroika," ຊຶ່ງໝາຍເຖິງການປັບໂຄງສ້າງໃໝ່ ຫຼືການປະຕິຮູບ. ການປັບໂຄງສ້າງໃໝ່ນັ້ນຈະວາງສະຫະລັດໄວ້ເທິງຫົວຂອງລະບົບສົບກະສັດຊຶ່ງສະຫະປະຊາຊາດ. ໃນສົງຄາມນັ້ນ ຈາກນັ້ນອຳນາດສັນຕະປາປາຈະນຳຕົນເອງເຂົ້າມາໃນປະຫວັດສາດ, ໂດຍອ້າງວ່າຕົນເປັນຜູ້ປົກປ້ອງລະບົບທີ່ Trump ກຳລັງພິຈາລະນາໃນເວລານັ້ນ.

ໃນປະຫວັດສາດດຽວກັນນັ້ນ ທ່ານ Trump ຈະປະເຊີນກັບສົງຄາມກາງເມືອງພາຍໃນ ຊຶ່ງທ່ານຈະຖືກບັງຄັບໃຫ້ແກ້ໄຂ ເຊັ່ນດຽວກັບທີ່ Abraham Lincoln ເຄີຍຖືກບັງຄັບໃຫ້ແກ້ໄຂ. ສົງຄາມກາງເມືອງນັ້ນຈະເກີດຂຶ້ນລະຫວ່າງສອງຝ່າຍທີ່ຕໍ່ກັນກັນ ອັນເປັນພວກທີ່ຫຼີກຫຼ່າຍຈາກຄວາມເຊື່ອພາຍໃນສະຫະລັດ. ຝ່າຍໜຶ່ງເປັນຈຳພວກທີ່ເຖິງໂດຍຜູ້ທີ່ໄດ້ຍອມຮັບສາສະໜາ ແລະ ບັດຊະຍາຂອງ woke-ism, ຜູ້ຊຶ້ງເປັນພວກໂລກາພິວັດສາຍກ້ວໜ້າຈາກທັງສອງຝັ່ງການເມືອງ. ອີກຝ່າຍໜຶ່ງ (MAGA-ism) ປະກາດຕົນວ່າເປັນໂປຣເທສແຕນແທ້, ແມ່ນແຕ່ພວກເຂົາໄດ້ສູນເສຍສະຖານະນັ້ນໄປແລ້ວໃນປີ 1844.

ຝ່າຍຂອງປະທານາທິບໍດີຖືກເປັນຕົວແທນໂດຍ MAGA-ism, ແລະຕັ້ງຢູ່ເທິງຂໍ້ອ້າງທີ່ຜິດວ່າຕົນກຳລັງທະນຸບຳລຸງສາສະໜາໂປຣແຕສແຕນທີ່ເທົ່າທຽມ ແລະ ລັດຖະທຳມະນູນ. ສ່ວນຂໍ້ອ້າງຂອງ Woke-ism ຄືສາສະໜາແຫ່ງແມ່ໂລກ, ຂະບວນການ New Age ແລະ ຄວາມເຊື່ອວ່າລັດຖະທຳມະນູນຄວນຖືກນຳໃຊ້ຕາມສະພາບການທີ່ດຳລົງຢູ່ຂອງບັນທັດຖານໃນສັງຄົມ, ບໍ່ແມ່ນຕາມແນວຄິດອັນລຳສະໄໝຂອງບັນດາປັດຕະຍາຜູ້ກໍ່ຕັ້ງ.

ມັດທາທິອັດ (Trump)

ຈະຍຸດຕິຄວາມພະຍາຍາມຂອງພັກເດໂມແຄຣຣັດຝ່າຍໂກລບັນນິຍົມ-ກ້ວໜ້າພາຍໃນສະຫະລັດ ດັ່ງທີ່ຖືກເປັນຕົວແທນໂດຍການກະບົດທິເລີມຕົນໃນໄມເດອິນໃນປີ 167 ກ່ອນ ຄ.ສ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ Trump ຈະທຳຊຳປະຫວັດສາດຂອງປີ 164 ກ່ອນ ຄ.ສ. ເມື່ອພວກແມັກຄາບໄດ້ຖ່ວຍພຣະວິຫານຂຶ້ນໃໝ່ ດັ່ງທີ່ຖືກລະນຶກໄວ້ໂດຍການຖືປະຕິບັດຮານກຸກາ. ຈາກນັ້ນ ໃນຊ່ວງເວລາທີ່ຖືກເປັນຕົວແທນໂດຍປີ 161 ກ່ອນ ຄ.ສ. ຫາ 158 ກ່ອນ ຄ.ສ. Trump

ຈະເລີນການຜັກດັນຂຶ້ນສຸດທ້າຍເພື່ອຕັ້ງຮູບເຄົາລົບຂອງອຳນາດສັນຕະປາປາ ຊຶ່ງເປັນຮູບທີ່ລະບຸເຖິງຄວາມສຳພັນອັນບໍ່ຊ່ອຍທຳລະຫວ່າງອຳນາດທາງສາສະໜາແລະອຳນາດທາງການເມືອງ. ໃນປີ 158 ກ່ອນ ຄ.ສ. ພັນທະມິດຈະຖືກນຳມາບັງຄັບໃຊ້ ເມື່ອກົດໝາຍວັນອາທິດທີ່ຈະມາໃນໄວງນີ້ຂອງຂໍ້ທັສີບິຫຼັກຖືກບັງຄັບໃຊ້.

ດານເຮອນ ບົດ 11 ໃນເບື້ອງຕົ້ນໄດ້ຊີ້ບອກກ່ຽວກັບວ່າ ໂຮມໄດ້ເຂົ້າຄວບຄຸມທາງການເມືອງແນວໃດ, ແລ້ວດານເຮອນກໍໄດ້ກ່າວປະຫວັດສາດດຽວກັນນັ້ນຊຳອີກ ແລະຂະຫຍາຍຄວາມອອກ ໂດຍມີເນື້ອໃນຄວາມໝາຍຊີ້ບອກວ່າ

ໂຮມໄດ້ຈັດການກັບປະຊາຊົນຂອງພຣະເຈົ້າແນວໃດໃນປະຫວັດສາດດຽວກັນນັ້ນ. ຕັ້ງແຕ່ຂີ້ 16 ເຖິງຂີ້ 19 ອຸປະສັກສາມປະການຕໍ່ການທີ່ໂຮມນອກຮີດຈະເຂົ້າຄວບຄຸມໂລກໄດ້ຖືກສະແດງໄວ້. ໃນຂີ້ 16 ຊີເຣຍໄດ້ຖືກໂຮມນອກຮີດຟຣີດໃນປີ 65 ກ່ອນ ຄ.ສ., ແລະຕໍ່ມາ ແຂວງຢູເດຍໄດ້ຖືກ Pompey ຟຣີດໃນປີ 63 ກ່ອນ ຄ.ສ. ຂີ້ 16 ຊີບອກເວລາທີ່ໂຮມຈະຢືນຢູ່ໃນແຜ່ນດິນອັນຮຸ່ງໂລດ ແລະໃນການເຮັດດັ່ງນັ້ນ ກໍເປັນການເປັນແບບວ່າໜ້າຂອງກົດໝາຍວັນອາທິດໃນຂີ້ 41 ຂອງບົດດຽວກັນ.

ເປັນສົງຄາມສຳຄັນທີ່ຄວນສັງເກດວ່າ ປະຫວັດສາດແຫ່ງການຟຣີດນັ້ນໄດ້ກົດຂຶ້ນໃນປີ 63 ກ່ອນ ຄ.ສ. [ຂະໜານກັບ 1863], ທ່າມກາງສົງຄາມກາງເມືອງທີ່ກຳລັງເກີດຂຶ້ນພາຍໃນນະຄອນເຢຣູຊາເລັມ. Uriah Smith ໄດ້ກ່າວວ່າ, “ເມື່ອ Pompey ກັບຄືນມາຈາກການຍົກທັບຂອງລາວເພື່ອຕໍ່ຕ້ານ Mithridates, ກະສັດແຫ່ງ Pontus, ຜູ້ແຂ່ງຂັນສອງຄົນຄື Hyrcanus ແລະ Aristobulus ກໍລ້າງຕໍ່ສູ້ກັນເພື່ອຊົງມົງກຸດແຫ່ງ Judea.”

ຊື່ “Hyrcanus” ແລະ “Aristobulus” ທັງສອງແມ່ນມີຕົ້ນກຳເນີດຈາກພາສາກຣີກ ແລະມີຄວາມສຳຄັນທາງປະຫວັດສາດ ໂດຍສະເພາະໃນບໍລິບົດຂອງປະຫວັດຊາວຢິວໃນຍຸກ Hellenistic ແລະລາຊະວົງ Hasmonean. “Hyrcanus” ມາຈາກຄຳພາສາກຣີກ “Hurkanos,” ຊຶ່ງເປັນໄປໄດ້ວ່າມີຕົ້ນກຳເນີດມາຈາກຄຳ “hurkan” ທີ່ໝາຍເຖິງ “ໝາປ່າ” ໃນພາສາເປີເຊຍ. Hyrcanus ເປັນຊື່ທີ່ຜູ້ປົກຄອງ Hasmonean ຫຼາຍອົງໄດ້ໃຊ້. “Aristobulus” ຫມາຍເຖິງ “ທີ່ປຶກສາທີ່ດີເລີດ” ຫຼື “ຜູ້ແນະນຳທີ່ດີເລີດ.” Aristobulus ກໍເປັນອີກຊື່ໜຶ່ງທີ່ຜູ້ປົກຄອງ Hasmonean ຫຼາຍອົງໄດ້ໃຊ້. ທັງ “Hyrcanus” ແລະ “Aristobulus” ເປັນຊື່ທີ່ເກືອບໂຢງກັບບຸກຄົນສຳຄັນໃນປະຫວັດຊາວຢິວໃນຊ່ວງຍຸກ Hasmonean. ພວກເຂົາເປັນຜູ້ປົກຄອງຜູ້ທີ່ໄດ້ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການປົກຄອງແລະການຂະຫຍາຍອານາຈັກ Hasmonean ໃນແຂວງ Judea. ລູກຫຼານແລະຕົວແທນໃນທາງຄຳພະຍາກອນຂອງອານາຈັກ Hasmonean ໃນສະໄໝຂອງພຣະຄຣິດ ຄືພວກ Pharisees.

ເມື່ອປອມເປອໄດ້ຟຣີດເຢຣູຊາເລັມ, ສອງພັກການເມືອງຕ່າງກໍສືບສາຍຕົນກຳເນີດຂອງຕົນຍ້ອນກັບໄປເຖິງສະໄໝແຫ່ງການກະບົດທີ່ໄມເດອິນເປັນຕົວແທນ ໃນປີ 167 ກ່ອນ ຄ.ສ.

ເມື່ອປອມເປອຖືກດຶງເຂົ້າມາກ່ຽວພັນໃນການກະບົດນັ້ນ, ລາວໄດ້ຕັດສິນໃຈຍຶດເອົາເຢຣູຊາເລັມ, ແລະພັກການເມືອງຂອງອາຣີສໄຕບູລູສກໍຕັດສິນໃຈຕໍ່ຕ້ານລາວ, ແຕ່ພັກຂອງໂຣຄານສຸກັບຕັດສິນໃຈເປີດປະຕູເມືອງຮັບປອມເປອ. ຈາກນັ້ນປອມເປອຈຶ່ງເລີ່ມການໂຈມຕີເຢຣູຊາເລັມ, ແລະສາມເດືອນຕໍ່ມາ ເຢຣູຊາເລັມກໍຕົກຢູ່ໃຕ້ອຳນາດການປົກຄອງຂອງໂຮມຕະຫຼອດໄປ.

ພໍເຖິງຂໍ້ທີ່ສືບເກົ້າ ອີຢິບ, ຊຶ່ງເປັນອຸປະສັກອັນທີ່ສາມແລະອັນສຸດທ້າຍ, ໄດ້ຖືກໂຮມຍຶດເອົາ. ຕໍ່ມາໃນຂໍ້ທີ່ຊາວການປະສູດຂອງພຣະຄຣິດໄດ້ຖືກຊີ້ບອກ

ໃນຂະນະທີ່ດານເຮຍເລີ່ມສະແດງວ່າໂຮມຈະປະຕິບັດຕໍ່ປະຊາກອນຂອງພຣະເຈົ້າໃນປະຫວັດສາດນັ້ນແນວໃດ. ໃນຂໍ້ທີ່ຊາວເອດແລະຊາວສອງ ພຣະຄຣິດຖືກຕອກໃສ່ກາງແຂນ. ໃນຂໍ້ທີ່ຊາວສາມ ພັນທະສັນຍາທີ່ເລີ່ມຂຶ້ນໃນປີ 161 ກ່ອນ ຄ.ສ. ຫາ 158 ກ່ອນ ຄ.ສ. ໄດ້ຖືກລະບຸໄວ້ທັນທີຫຼັງຈາກຂໍ້ຕົກລົງທີ່ພັນລະນາເຖິງກາງແຂນ ບ່ອນທີ່ພວກຢິວຜູ້ຫຼົງຖອຍໄດ້ປະກາດວ່າ ພວກເຂົາ “ບໍ່ມີກະສັດອົງໃດ ນອກຈາກ Caesar.” ສາຍເຊື້ອຂອງພວກຢິວຜູ້ຫຼົງຖອຍ, ຊຶ່ງຖືກເປັນຕົວແທນໂດຍພວກ Maccabees, ຜູ້ຊຶ້ງໄດ້ຕໍ່ຕ້ານການແຜ່ເຂົ້າມາຂອງບັດຊະຍາສາສະໜາກຣີກ, ແລະໃນການກະທຳເຊັ່ນນັ້ນໄດ້ກໍ່ຄວາມສຳພັນອັນບໍ່ບໍລິສຸດກັບໂຮມ, ຕົດຕາມມາຫຼັງຂໍ້ທີ່ລະບຸປະຫວັດສາດແຫ່ງກາງແຂນ ບ່ອນທີ່ຜົນຂອງຄວາມສຳພັນອັນບໍ່ບໍລິສຸດນັ້ນໄດ້ຖືກສະແດງອອກຢ່າງຄົບຖ້ວນ.

ພຣະສີຣີສະຖິດຂອງເຊຣີນາບໍ່ເຄີຍກັບຄືນມາສູ່ພຣະວິຫານທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນພາຍຫຼັງເຈັດສິບປີແຫ່ງການຖືກກວາດຕ້ອນເປັນເຊລຣີ. ຄຳພະຍາກອນຂຶ້ນສູດທ້າຍ ຊຶ່ງມາລາຄີໄດ້ປະກາດນັ້ນ

ໄດ້ຖືກປະທານປະມານກາງສະຕະວັດທີຫ້າກ່ອນ ຄ.ສ.

ກ່ອນທີ່ພວກມັກຄາບີຈະລຸກຂຶ້ນຕໍ່ຕ້ານອົດທົນກົດແບບໂລກາຟິວັດ

ໄດ້ມີຫຼາຍຮ້ອຍປີທີ່ບໍ່ມີທັງການສະຖິດຢ່າງປາກົດແຈ້ງຂອງພຣະເຈົ້າ ແລະບໍ່ມີທັງຄຳພະຍາກອນ.

ໃນຕອນເລີ່ມຕົ້ນແຫ່ງການກະບົດຂອງພວກເຂົາ ພວກເຂົາໄດ້ກະທຳການກະບົດຢ່າງດຽວກັນນັ້ນທີ່ທັງປໂຕເລມີ ແລະກະສັດອຸດຊີຢາໄດ້ເຄີຍພະຍາຍາມກະທຳ

ເມື່ອກະສັດທັງສອງພະອົງພະຍາຍາມປະຕິບັດບົດບາດຂອງປະໂຮຫິດ ແລະນຳເຄື່ອງຖວາຍເຂົ້າໃນພຣະວິຫານ.

ໂຢນາທານ ອັບຟຸສ (ຊຶ່ງຮູ້ຈັກອີກນາມໜຶ່ງວ່າ ໂຢນາທານ ມັກຄາບີອີສ) ເປັນໜຶ່ງໃນບຸດຊາຍຂອງ ມັດທາທິອາສ ຜູ້ທີ່ໄດ້ລົດລົມການກະບົດມັກຄາບີ

ແລະທ່ານໄດ້ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການນຳພາການກະບົດຂອງຊາວຢິວຕໍ່ຕ້ານຈັກກະພັດເຊລຊິດ.

ຫຼັງຈາກການເສຍຊີວິດຂອງຢູດາສ ມັກຄາບີ ອ້າຍຂອງທ່ານໃນສະໜາມຮົບ,

ໂຢນາທານໄດ້ຂຶ້ນຮັບການນຳພາກອງກຳລັງມັກຄາບີ.

ນອກເໜືອຈາກການນຳພາທາງທະຫານແລະທາງການເມືອງແລ້ວ,

ໂຢນາທານຍັງໄດ້ຮັບບົດບາດເປັນມະຫາປະໂລຫິດ, ຮັບໃຊ້ໃນຖານະຜູ້ນຳຝ່າຍຈິດວິນຍານຂອງປະຊາຊົນຢິວ.

ບົດບາດຄູ່ກັນຂອງໂຢນາທານໃນຖານະທັງຜູ້ນຳແລະມະຫາປະໂລຫິດ

ເປັນຈຸດໝາຍຂອງພັດທະນາການອັນສຳຄັນໃນປະຫວັດສາດຢິວ

ເນື່ອງຈາກມັນໄດ້ລວບຮວມທັງອຳນາດທາງການເມືອງແລະທາງສາສະໜາເຂົ້າໄວ້ພາຍໃນລາຊະວົງຮັສໂມເນຍນ.

ການນຳພາຂອງທ່ານໄດ້ຊ່ວຍເສີມສ້າງອຳນາດປົກຄອງຕົນເອງຂອງຊາວຢິວ

ແລະສະຖາປະນາການປົກຄອງຂອງຮັສໂມເນຍນໃນແຄວ້ນຢູເດຍ.

ບາບຢ່າງນັ້ນເອງທີ່ Ptolemy ໄດ້ພະຍາຍາມກະທຳຫຼັງຈາກໄຊຊະນະທີ່ Raphia

ໄດ້ຖືກກະທຳສຳເລັດຕັ້ງແຕ່ໃນຕອນຕົ້ນຂອງການກະບົດຂອງພວກ Maccabees.

ມັນເປັນບາບອັນດຽວກັນທີ່ປະໂລຫິດໄດ້ຕໍ່ຕ້ານໃນສະໄໝຂອງກະສັດ Uzziah, ແຕ່ການປົກປ້ອງທີ່ພວກ

Maccabees ອ້າງວ່າກະທຳເພື່ອຮັບໃຊ້ພຣະວິຫານຂອງພຣະເຈົ້ານັ້ນ

ແມ່ນການສະແດງອອກອັນຫຼົງຜິດແລະກະບົດຂອງການຜະສົມປະສານລະຫວ່າງສາສນາຈັກແລະລັດ,

ແລະໃນຖານະເຊັ່ນນັ້ນ ມັນເປັນພາບແບບລ່ວງໜ້າຂອງການກະບົດຂອງ Protestantism ທີ່ເສື່ອມຖອຍ

ຊຶ່ງໃນບັດນີ້ກໍລັງລະດົມກັນເພື່ອສະໜັບສະໜູນ Trump ຕໍ່ຕ້ານການຄົບຄານຂອງ woke-ism

ແບບໂລກາຟິວັດຂອງ Biden.

ພຣະຄຳພີອີອນວ່າ ພວກທ່ານຈະຮູ້ຈັກເຂົາເຫຼົ່ານັ້ນໂດຍຜົນຂອງເຂົາ;

ແລະພວກພາຣີຊາຍໃນສະໄໝຂອງພຣະຄຣິດນັ້ນ ເປັນເສດເຫຼືອສຸດທ້າຍຂອງລາຊະວົງ Hasmonean

ທີ່ລົ້ມຕົ້ນດ້ວຍ Mattathias. Mattathias, ແລະການກະບົດທີ່ເຂົາໄດ້ລົ້ມຂຶ້ນ,

ໄດ້ກົດຜົນເປັນລັດທິພາຣີຊາຍ;

ເຊັ່ນດຽວກັນກັບພວກໂປຣເຕສະແຕນທີ່ເສື່ອມຖອຍຜູ້ກຳລັງສະໜັບສະໜູນແນວຄິດ "Make America Great Again".

ອາເມຣິກາເຄີຍຍັງໃຫຍ່ເມື່ອລັດຖະທຳມະນູນຖືກເຂົ້າໃຈວ່າຮັກສາໃຫ້ຄຣິດຈັກແລະລັດແຍກອອກຈາກກັນ;

ແຕ່ໃນການອັດສະຈັນບອມທີ່ຖືກເປັນສັນຍະລັກໂດຍໄຊຊະນະທີ່ຖືກລະນຶກໂດຍງານສະຫຼອງ Hanukkah ນັ້ນ,

ຂະບວນການເພື່ອກົດໝາຍວັນອາທິດຈະປາກົດອອກມາຢ່າງເປີດເຜີຍ.

ພວກເຮົາຈະສືບຕໍ່ການສຶກສານີ້ໃນບົດຄວາມຖັດໄປ.

ໃນອະດີດ ບັນດາຜູ້ທີ່ນຳສະເໜີຄວາມຈິງແຫ່ງຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນອົງທຶສາມ
ມັກຖືກມອງວ່າເປັນພຽງຜູ້ປຸກລະດົມຄວາມຕົກໃຈເທົ່ານັ້ນ. ຄຳທຳນາຍຂອງພວກເຂົາທີ່ວ່າ
ຄວາມບໍ່ອົດທົນທາງສາສະໜາຈະເຂົ້າຄວບຄຸມໃນສະຫະລັດອາເມລິກາ,
ແລະທີ່ວ່າຄຣິດຈັກແລະລັດຈະຮ່ວມມືກັນເພື່ອຂົນສົ່ງຜູ້ທີ່ຮັກສາພຣະບັນຍັດຂອງພຣະເຈົ້າ
ຖືກປະກາດວ່າບໍ່ມີມູນຄວາມຈິງແລະໄຮ້ເຫດຜົນ. ມີການປະກາດຢ່າງໝັ້ນໃຈວ່າ
ແຜ່ນດິນນີ້ຈະບໍ່ອາດກາຍເປັນຢ່າງອື່ນໄປຈາກທີ່ມັນເຄີຍເປັນ—ຄືຜູ້ປົກປ້ອງເສຣີພາບທາງສາສະໜາ.
ແຕ່ເມື່ອບັນຫາເລື່ອງການບັງຄັບໃຫ້ຖືຮັກສາວັນອາທິດຖືກປຸກລະດົມຢ່າງແຜ່ຫຼາຍ,
ເຫດການທີ່ຖືກສົງໄສແລະບໍ່ເຊື່ອມາດົນນານນັ້ນ ກໍ່ເຫັນໄດ້ວ່າກຳລັງເຂົ້າມາໃກ້,
ແລະຂ່າວສານອົງທຶສາມຈະກ່ອມໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບອັນໜຶ່ງ ຊຶ່ງມັນບໍ່ອາດຈະມີໄດ້ມາກ່ອນ.

“ໃນທຸກຊົ່ວໜຶ່ງ ພຣະເຈົ້າໄດ້ຊົງສົ່ງຜູ້ຮັບໃຊ້ຂອງພຣະອົງມາເພື່ອຕຳໜິບາບ
ທັງໃນໂລກແລະໃນຄຣິສຕະຈັກ. ແຕ່ປະຊາຊົນປາກຖະໜາຢາກໄດ້ຍືນຖ້ອຍຄຳອ່ອນຫວານ
ແລະຄວາມຈິງອັນບໍ່ລົງສຸດ ທີ່ບໍ່ປະດັບຕົກແຕ່ງ ກັບເປັນທີ່ຍອມຮັບ. ນັກປະຕິຮູບຫຼາຍຄົນ
ເມື່ອເລີ່ມເຂົ້າສູ່ພາລະກິດຂອງຕົນ
ໄດ້ຕັ້ງໃຈວ່າຈະໃຊ້ຄວາມຮອບຄອບຢ່າງຍິ່ງໃນການໃຈມຕີບາບຂອງຄຣິສຕະຈັກແລະຂອງຊາດ.
ພວກເຂົາຫວັງວ່າ ໂດຍຕົວຢ່າງແຫ່ງຊີວິດຄຣິສຕຽນອັນບໍ່ລົງສຸດ
ຈະນຳປະຊາຊົນກັບຄືນໄປສູ່ຄຳສອນແຫ່ງພຣະຄຳພີ.
ແຕ່ພຣະວິນຍານຂອງພຣະເຈົ້າໄດ້ສະຖິດເໝືອພວກເຂົາ ເໝືອນດັ່ງທີ່ໄດ້ສະຖິດເໝືອເອລຢາ
ຊົງກະຕຸ້ນເຂົາໃຫ້ຕຳໜິບາບຂອງກະສັດອັນຊົ່ວຮ້າຍ ແລະຂອງປະຊາຊົນຜູ້ຫັນຫຼັງຈາກພຣະເຈົ້າ; ພວກເຂົາ
ບໍ່ອາດລະເວັ້ນຈາກການປະກາດຖ້ອຍຄຳອັນກົງໄປກົງມາແຫ່ງພຣະຄຳພີ—ຄຳສອນທີ່ຕ່ຳກ່ອນພວກເຂົາເຄີຍ
ຍັງເລືອກຈະນຳສະເໜີ. ພວກເຂົາຖືກຜັກດັນໃຫ້ປະກາດຄວາມຈິງຢ່າງເຮັດດ້ວຍໃຈຮ້ອນ
ແລະປະກາດອັນຕະລາຍທີ່ຄຸກຄາມວິນຍານທັງຫຼາຍ. ຖ້ອຍຄຳທີ່ອົງພຣະຜູ້ເປັນເຈົ້າປະທານໃຫ້ແກ່ພວກເຂົາ
ພວກເຂົາກໍ່ໄດ້ກ້າວອອກໄປ ໂດຍບໍ່ຢ້ານກົວຜົນທີ່ຈະຕາມມາ ແລະປະຊາຊົນກໍ່ຈຳຕ້ອງຟັງຄຳເຕືອນນັ້ນ.”

“ດັ່ງນັ້ນ ຂ່າວສານຂອງທູດສະຫວັນອົງທຶສາມຈະຖືກປະກາດອອກໄປ.
ເມື່ອເວລາມາເຖິງທີ່ມັນຈະຕ້ອງຖືກປະກາດດ້ວຍລັດອຳນາດອັນຍິ່ງໃຫຍ່ທີ່ສຸດ,
ອົງພຣະຜູ້ເປັນເຈົ້າຈະຊົງກະທຳການຜ່ານເຄື່ອງມືອັນຖ້ອມຕົນ,
ຊຶ່ງນຳຄວາມຄິດຂອງຜູ້ທີ່ອຸທິດຕົນເອງໄວ້ໃນການຮັບໃຊ້ຂອງພຣະອົງ.
ຜູ້ອອກແຮງງານຈະຖືກຈັດໃຫ້ເໝາະສົມບໍ່ແມ່ນໂດຍການຝຶກສອນຈາກສະຖາບັນວັນນະຄະດີ,
ແຕ່ໂດຍການເຈີມຂອງພຣະວິນຍານຂອງພຣະອົງ.
ບຸລຸດແຫ່ງຄວາມເຊື່ອແລະການອະທິຖານຈະຖືກຜັກດັນໃຫ້ອອກໄປດ້ວຍຄວາມຮ້ອນຮົ່ນອັນບໍ່ລົງສຸດ,
ປະກາດຖ້ອຍຄຳທີ່ພຣະເຈົ້າປະທານແກ່ເຂົາ. ບາບທັງຫຼາຍຂອງບາບໃໝ່ຈະຖືກເປີດເຜີຍໃຫ້ປະຈັກ.
ຜົນອັນນຳສະເໜີກົວຂອງການບັງຄັບໃຫ້ຖືຮັກສາພິທີທາງຄຣິສຕະຈັກໂດຍອຳນາດຜ່າຍບ້ານເມືອງ,
ການລຸກລ້າງຂອງລັດທີ່ວິນຍານນິຍົມ,
ຄວາມຄົບຖ້ວນຢ່າງແອບແຜງແຕ່ຮອດລັດຂອງອຳນາດສັນຕະປາປາ—ທັງໝົດນີ້ຈະຖືກເປີດໂປງ.
ໂດຍຄຳເຕືອນອັນເຄັ່ງຂັ້ນເຫຼົ່ານີ້ ປະຊາຊົນຈະຖືກປຸກເຮົ້າ. ຫຼາຍພັນຄົນຫຼາຍພັນຈະຮັບຟັງ
ຜູ້ທີ່ເຄີຍໄດ້ຍືນຖ້ອຍຄຳເຊັ່ນນີ້ມາກ່ອນ. ດ້ວຍຄວາມເພສະວົງ ເຂົາໄດ້ຍືນຄຳພະຍານວ່າ
ບາບໃໝ່ຄຣິສຕະຈັກທີ່ຕົກຕຳລົງ ເນື່ອງດ້ວຍຄວາມຜິດພາດແລະບາບຂອງນາງ,
ເນື່ອງດ້ວຍການປະຕິເສດຄວາມຈິງທີ່ຖືກສົ່ງມາເຖິງນາງຈາກສະຫວັນ.
ເມື່ອປະຊາຊົນໄປຫາອາຈານເກົ່າຂອງຕົນດ້ວຍຄຳຖາມອັນແຮງກ້າວ ສົ່ງເຫຼິ້ນເປັນຈິງບໍ່?
ຜ່າຍຜູ້ຮັບໃຊ້ຈະນຳເສີນນິທານຫຼອກລວງ, ພະຍາກອນສົ່ງເຫຼືອອັນຫວານຮາບລົ້ນ,
ເພື່ອບອບໃຈຄວາມຢ້ານຂອງເຂົາ ແລະສະງົບມະໂນທຳທີ່ຖືກປຸກໃຫ້ຕົນຂຶ້ນ.
ແຕ່ເນື່ອງຈາກຫຼາຍຄົນປະຕິເສດທີ່ຈະພິຈາລະນາຂອງມະນຸດ
ແລະຮຽກຮ້ອງຄຳກ່າວອັນແຈ້ງຊັດວ່າ ‘ພຣະຜູ້ເປັນເຈົ້າຕັດດັ່ງນີ້,’ ບັນດາຜູ້ຮັບໃຊ້ທີ່ເປັນທີ່ນິຍົມ,
ເໝືອນດັ່ງພວກຟາຣີຊາຍໃນສະໄໝກ່ອນ,

ເມື່ອເຕັມໄປດ້ວຍຄວາມໂກດແຄ້ນເພາະອຳນາດຂອງຕົນຖືກຕັ້ງຄຳຖາມ, ຈະປະນາມຂ່າວສານນັ້ນວ່າມາຈາກຊາຕານ ແລະຈະຢຸດແຍ່ງຊົນຜູ້ຮັກບາບໃຫ້ດຳທຳ ແລະຂົນເທັງຜູ້ທີ່ປະກາດຂ່າວສານນັ້ນ.”

“ເມື່ອການໂຕ້ແຍ້ງນີ້ແຜ່ຂະຫຍາຍໄປສູ່ຂົງເຂດໃໝ່ ແລະ ຈົດໃຈຂອງປະຊາຊົນຖືກເອີ້ນໃຫ້ຫັນໄປຫາພຣະບັນຍັດຂອງພຣະເຈົ້າທີ່ຖືກຢຽບຢຳ, ຊາຕານກໍລ່ຽມລົງຂຶ້ນ. ອຳນາດທີ່ຕິດຕາມຂ່າວສານນີ້ຈະຍິ່ງເຮັດໃຫ້ຜູ້ທີ່ຕ້ານມັນເກດຄວາມຄັງແຄ້ນຫຼາຍຂຶ້ນເທົ່ານັ້ນ. ບັນດາຜູ້ນຳສາສະໜາຈະທຸ່ມເທຄວາມພະຍາຍາມເກືອບເໝືອນມະນຸດເພື່ອກັບແສງສະຫວ່າງໄວ້ ເພາະເກງວ່າມັນຈະສ່ອງໄປເຖິງຝັ່ງແກະຂອງຕົນ. ໂດຍທຸກວິທີທາງທີ່ຢູ່ໃນອຳນາດຂອງພວກເຂົາ ພວກເຂົາຈະພະຍາຍາມລະງັບການອະພິປາຍໃນບັນຫາສຳຄັນຍິ່ງເຫຼົ່ານີ້. ຄຣິສຕະຈັກຈະຮ້ອງຂໍແຂນອັນເຂັ້ມແຂງຂອງອຳນາດພົນລະເຮືອນ, ແລະ ໃນວຽກງານນີ້ພວກຄາທອລິກ ແລະ ພວກໂປຣເຕສະແຕນຈະຮ່ວມມືກັນ. ເມື່ອຂະບວນການບັງຄັບຖືວັນອາທິດກາຍເປັນສົງຄາມທຶກຫານ ແລະ ເດັດຂາດຫຼາຍຂຶ້ນ, ກົດໝາຍຈະຖືກນຳມາໃຊ້ຕໍ່ຕ້ານຜູ້ຮັກສາພຣະບັນຍັດ. ພວກເຂົາຈະຖືກຂັດຂວາງຄຳບັບໃໝ ແລະ ການຈຳຄຸກ, ແລະ ບາງຄົນຈະຖືກສະເໜີຕຳແໜ່ງແຫ່ງອົດທິໂຟນ ພ້ອມທັງລາງວັນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອື່ນໆ ເພື່ອເປັນສົງໄຈໃຫ້ປະຖົມຄວາມເຊື່ອ. ແຕ່ຄຳຕອບອັນໜັກແໜ້ນຂອງພວກເຂົາຄື: ‘ຂ້າຈຶ່ງຊື່ໃຫ້ພວກເຮົາເຫັນຄວາມຜິດພາດຂອງພວກເຮົາຈາກ ພຣະຄຳຂອງພຣະເຈົ້າ’—ຊຶ່ງເປັນຄຳຮ້ອງຂໍດຽວກັນກັບທີ່ລູເທີຄ໌ອີກກ່າວໄວ້ພາຍໃຕ້ສະພາບການຄ້າຍຄືກັນ. ຜູ້ທີ່ຖືກນຳຂຶ້ນຕໍ່ໜ້າສານຈະກ່າວແກ້ຕ່າງອັນເຂັ້ມແຂງເພື່ອປົກປ້ອງຄວາມຈິງ, ແລະ ບາງຄົນໃນບັນດາຜູ້ທີ່ໄດ້ຍິນພວກເຂົາ ກໍຖືກນຳໃຫ້ຍິນຢັດເພື່ອຮັກສາພຣະບັນຍັດທັງປວງຂອງພຣະເຈົ້າ. ດັ່ງນັ້ນ ແສງສະຫວ່າງຈະຖືກນຳມາສະແດງຕໍ່ໜ້າຄົນຫຼາຍພັນຄົນ ຜູ້ຊຶ້ງຖ້າບໍ່ເຊື່ອນັ້ນແລ້ວ ກໍຈະບໍ່ຮູ້ຫຍັງເລີຍກ່ຽວກັບຄວາມຈິງເຫຼົ່ານີ້.” The Great Controversy, 605, 606.